

از پیش پا برداریم.»

✓ «من معتقدم در بسیاری از

جاها که زنان شاغل فشار و سختی

تحمل می‌کنند به عهده دولت جمهوری

اسلامی است که تدابیری بیندیشد تا این فشار

سبب نشود نقش مهمی که آن‌ها باید در جامعه

و خانواده داشته باشند کم‌رنگ شود. شاید در

کشورهای دیگر این مشکلات کم‌تر وجود

داشته باشد ولی برای ما که پایبند به ارزش‌های

اسلامی هستیم، امر خانواده و تربیت، همچنان

که در قانون اساسی آمده است، بسیار اهمیت

دارد. باید سعی کنیم با حفظ تعادل میان این دو

قسمت، بیش‌تر و بهتر از این بخش پویا و فعال

و شایسته جامعه بهره بگیریم.»

✓ «هنوز هم اگر نواقصی باشد باید مجلس

محترم شورای اسلامی و دستگاه‌های دیگر

تلاش کنند تا ما بتوانیم واقعاً آن‌طور که اسلام

خواسته و آن‌طور که مقتضای شخصیت والای

زن مسلمان ایرانی است، تأمین‌کننده نیازهای

روحي و مادی آنان باشیم.»

مطالب فوق‌گزیده‌ای است از بیانات رئیس

جمهور محترم، جناب آقای خاتمی که به کرات

نگرانی و دغدغه خاطر خود را در زمینه

ناهماهنگی و تعارض میان نقش‌های زنان به

ویژه زنان کارمند و کارگر و عدم برخورداری

آنان از امتیازات لازم که حضورشان در جامعه

به نقش مادری و همسری آن‌ها لطمه‌تزند، ابراز

داشته‌اند تا جایی که «بازنگری و تنظیم قوانین

و مقررات کار، خدمات بهداشتی و درمانی و

اجتماعی برای تطبیق با شرایط اجتماعی زنان

قانون و متضمن اصلاحات

ضروری در امور اداری و حقوقی

را تهیه و به منظور تصویب به هیأت

وزیران ارائه کند.»

بند د این‌نامه اجرایی این ماده نیز اشعار دارد:

«با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی

ذیربط وضعیت اشتغال زنان را در کشور

بررسی و نیازهای اساسی را شناسایی نموده

و زمینه‌های لازم را جهت افزایش اشتغال و

بهبود وضعیت شغلی زنان و ارتقای آن در

جامعه از طریق وزارتخانه‌های کار و امور

اجتماعی، شورای عالی اداری کشور، سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی و سایر دستگاه‌های

اجرایی مرتبط با اصلاح قوانین و مقررات و

ساختار اداری فراهم نماید.»

امروزه با توجه به نیازهای جامعه که برخی از

آن‌ها هم‌گریزناپذیر است زنان کشورمان در

عرصه‌های مختلف اداری، آموزشی، بهداشتی

و درمانی، صنعتی و حتی نظامی و انتظامی

وارد شده‌اند. ورود به این عرصه‌ها شرایطی

را به وجود آورده که زنان را علاوه بر نقش‌های

همسری و مادری به ایفای نقش‌های جدید

اجتماعی واداشته است و قطعاً پذیرش این

نقش‌های جدید مسایل و مشکلات جدیدی را

متوجه نظام اسلامی و قانون‌گذاران نموده

است.

پیش از انقلاب اسلامی اشتغال زنان در همه‌ی

رشته‌ها و عرصه‌ها بدون در نظر گرفتن سایر

وظایف ایشان رواج یافت و ضوابط اداری

یکسان به لحاظ زمان کار و مدت مرخصی برای

زنان و مردان تنظیم شد. این امر در زندگی

و مراقبت از نقش و کیان خانواده» یکی از برنامه‌های انتخاباتی ایشان بوده است.

در کنار نقصان و کاستی قوانین و مقررات

حمایت‌کننده از اشتغال زنان، باید از مشارکت

نابرابر مردان در مسئولیت‌های خانوادگی و

عدم تقسیم عادلانه آن مسئولیت‌ها بین زن و

شوهر نیز به عنوان مانع و رادعی بر سر راه

اشتغال زنان و به طور کلی هماهنگی میان

نقش‌های متعدد آنان نام برد که تلاش در جهت

بسترسازی فرهنگی لازم در راستای اصلاح

نقش‌های اعضای خانواده و ترویج فرهنگ

مشارکت اعضای خانواده در اداره منزل و

تربیت فرزندان یکی دیگر از راهکارهایی است

که به تلفیق نقش اجتماعی زن با نقش خانوادگی

او کمک می‌نماید. خاطر نشان می‌سازد که این

مهم نیز یکی دیگر از برنامه‌های انتخاباتی جناب

آقای خاتمی در دوره قبل بوده است. از سوی

دیگر طبق بند ب ماده ۱۵۸ قانون برنامه توسعه،

مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری

موظف است «طرح‌های لازم برای افزایش

فرصت‌های اشتغال زنان و ارتقای شغلی آنان

در چارچوب تمهیدات پیش‌بینی شده در این

زنان شاغل تضاد عمیقی ایجاد کرد. اما با ظهور انقلاب اسلامی روز به روز نیاز به تعادل در فعالیت‌های اجتماعی و خانوادگی زنان بیش از پیش احساس می‌شود و متأسفانه نظام اسلامی پس از گذشت ۲۳ سال تدبیری اساسی برای حضور اجتماعی هدفمند زنان، متناسب با استحکام خانواده نیندیشیده است و به همین دلیل آمار طلاق و برخی مشکلات خانوادگی در مورد زنان شاغل بیش از زنان خانه‌دار است. بدون شک تلاش‌های زیادی برای درک این شرایط جدید و توجه به نقش‌های جدید زنان در جامعه لازم است تا زنان بتوانند در عین ایفای نقش‌های اجتماعی خود، بدون دغدغه به وظایف مادری و همسری خود بپردازند و در این میان افزایش مرخصی‌های استحقاقی آنان، برخورداری از امنیت شغلی، استفاده از مزایای بازنشستگی با سنوات کم‌تر، تقلیل ساعات کار و انعطاف‌پذیری آن، تغییر و اصلاح نگرش‌ها در خصوص کار درون خانه و تقویت روحیه تعاون و مشارکت اعضای خانواده با یکدیگر و توزیع عادلانه مسئولیت‌ها و قدرت در آن و ... از جمله راهکارهایی است که به کاهش فشار مضاعف زنان شاغل می‌انجامد. با توجه به آن که بنا به اقرار اکثریت مدیران و مسئولین دستگاه‌های اجرایی دقت و پشتکار زنان در انجام امور محوله قابل توجه بوده و کارآیی مثبت و کامل ایشان جبران این ساعات را می‌نماید. از طرف دیگر امر خانه‌داری به خودی خود تأثیر قابل فهمی در اقتصاد کشور دارد که متأسفانه هرگز در برنامه‌ریزی‌ها به آن توجه

نشده است و بسیار منطقی است که با در نظر گرفتن ارزش افزوده امور خانه‌داری در اقتصاد کشور، ساعات کار کم‌تری شامل زنان شاغل گردد. بدون شک این ساعات صرف استراحت نخواهد شد بلکه طی آن جامعه از طریق استحکام خانواده و تربیت مناسب فرزندان و همچنین کسب آگاهی‌های لازم علمی و فرهنگی زنان به سمت صلاح و فلاح پیش خواهد رفت. حال سؤال این است که مجموعه دولت، دستگاه‌های متولی امور زنان و مجلس چه تدابیری را در این زمینه اندیشیده‌اند؟ در خصوص ایجاد تسهیلات برای زنان شاغل و حل پارادکس موجود چه طرح‌ها، برنامه‌ها و لوایحی را در دست دارند؟ با توجه به مقدمه و اصول ۱۰، بند ۳ اصل ۴۳، بندهای ۱ و ۲ اصل ۲۱ قانون اساسی و ماده‌ی ۱۰ سیاست‌های اشتغال زنان درج‌ا.ا. مصوب ۷۱/۵/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیا این مهم نباید از دغدغه‌های اساسی و اولویت‌های کاری مسئولین نظام به حساب آید؟ اتخاذ تدابیر ویژه حمایتی از زنان شاغل و به ویژه مادران شاغل و

مقابله با پیامدهای منفی حضور طولانی مدت آنان در خارج از خانه، از وظایف مهم قانونگذار اسلامی به شمار می‌رود تا الگویی شایسته از حضور کیفی و تأثیرگذار زن ایرانی در خانه و اجتماع به نمایش گذارد و ضمن برطرف کردن دغدغه‌های زنان و برداشتن بار مضاعف از دوش آنان زمینه را برای برآوردن انتظارات جامعه از آنان نیز فراهم سازد و به نظر می‌رسد که این کم‌ترین هزینه‌ای است که یک حکومت و جامعه‌ی پای‌بند به ارزش‌های اصیل معنوی و مذهبی در جهت تحکیم بنیان‌های نهاد مقدس خانواده می‌پردازد. بدیهی است این حمایت‌ها باید به گونه‌ای باشد که نتایج منفی بر مقوله اشتغال و استخدام زنان و نیز میزان پرداخت به آنان نداشته و به طور کلی از محدودیت‌های مقرر در قوانین و مقررات حمایتی فعلی از جمله قانون راجع به خدمت نیمه‌وقت بانوان به دور باشد. اگر یکی از موانع مشارکت اجتماعی زنان، فقدان قوانین اجتماعی مناسب است که با اصول و ارزش‌های اسلام و خلقت زنان هماهنگی ندارد، لازمی رفع این مانع تحول در ضوابط حاکم بر نظام آموزشی، کاری و مدیریتی به صورتی بینادی می‌باشد تا ضعف قوانین و ساختار تشکیلاتی نظام اداری در این رابطه برطرف گردد. سؤال آخر این که آیا تا پایان دوره دوم ریاست جمهوری جناب آقای خاتمی جامعه‌ی زنان ما چنین تحولی را شاهد خواهند بود؟ و آیا گامی عملی در جهت تحقق برنامه‌های پیشنهادی رئیس‌جمهور و پیاده شدن نظراتشان در این رابطه برداشته خواهد شد؟

می‌دانند یا بی‌وزری انقلاب اسلامی از روش‌های نرهنگی به جا مانده از قبل رد شد. به نظر من این‌هایی که به عنوان تألیفات زنان از کشور های عربی و ایستادند (۱۵)

موظفانه اصلی زبان خان‌داری و بزرگ کردن بچه‌هاست و این فی‌نفسه بگ شغل تمام وقت محسوب نمی‌شود. ما بیابان انتظار داشت ما سیم که زبان در اندازی و راه کار خود اضافه کنند. البته زبان می‌دانند که برای جنسی مثل بافتندگی حیاطی و ماحضی بی‌بسیارگی و تحقیق و انجام دهند اما نباید مزاحش کرد که نه شوهر و نه من هیچکدام نیارد. دست‌اندرت اصلی خود را فراموش کنند. امروزه (املا عامیانه) ۱۶ ۱۷

شکر هفتش باورنی و همسر داری ۱۸ این نگرانی را در اوکتار در لیسو دان تغییر کرد که امروز می‌توانند تبدیل زبان در روش‌های متنوع علمی نوعی انقلاب سرمایه‌داری چرا که زبان از آن تحصیل در فعالیت‌های اجتماعی استفاده نخواهند کرد. ۱۷. اشتغال محدودیت زبان در تحصیل در برخی حوزه‌ها از جمله دانشگاهی برخی شاخه‌های مهندسی کشاورزی اعلام شد. ۱۲. تکلیف جنسی در اشتغال زبان راه بی‌سوی گره‌های بی‌سوی داد که می‌توان آن‌ها را از استرس و تولید های زبان در سزای دانست. کارهایی سفر پرستاری و تدریس (۱۴، ۱۳) دیدگاه‌های مطرح به نظر می‌رسید که مطابق نیاز مندی‌های جامعه آن زمان باشد و به نا خصوص کیفیت اقتصادی و سببی فیزیکی بازار کار ایران دست‌و‌پا می‌نماید. برخی جنبه‌های سببی به منظور افزایش جوامع حاکم زبان در عالی ترین سطح و آینده‌ال‌ترین شکل آن بودند. ۱۳. از دیگر سو برخی جنبه‌های سببی فقط به نصیب از بی‌وزری که در دامان مادر می‌برد آمدند. ۱۵. این انتظار و سببیت‌ها مدخر به از دست رفتن کار زبان به حصر در سطح ایستادند. ۱۶.

برخی سببیت به انگار سببیت به حدی که جامعه احساس شده تا جایی که نمایندگان روز مجلس ابراز کردند که اگر قرار است زبان حقوقی خود را از عرصه اشتغال بی‌دست آورند باید تغییری در تکریم و رفتار زبان و سردان حاصل شود و یکی از نمایندگان عنوان کرد که زبان سببیت

شعنی تا از (۱۷) تأکید بر جداسازی زبان از سایر زبان‌ها و تفاوت‌های برجسته شغلی می‌تواند به معنای اشتغال بر اساس این تفاوت‌ها است. بزرگ و محیط کار به شکلی در آمد که زبان پیش‌تری راه خانه‌هاشان سوق داد. ۲.

بسیاری از زبان از روش‌های عالی شغل استفاده دارند. باید گفت شده فزاینده وضع شده که زبان را برای بارش‌مانگی شغلی می‌کرد. قوانینی مثل بازتسهلاتی با ۱۵ سال سابقه کار انتقالی می‌رفت زمانی که شوهران مشغول دانشمند از مشغول خود حسرت‌نظر کنند. تازه برای مردان بار شود. از آنجا که مشاوره زنان در اشتغال شهری به خصوص دست‌ساز می‌تواند برای برستری از شاخص‌های مهم تعیین کننده جامعه زبان در جامعه محسوب می‌شود. بسیاری از جامعه‌شناسان این سببیت‌ها را به حساب

داده‌اند. بسیاری به قطع زبان دانستند. ۲. تا سببیت از هر دو زبان به سببیت نامشروع ۸. و انتقال و سببیت زبان به اشتغال بیشتر این نگرانی در کل زبان تحصیل کرده است که می‌تواند سبب این سببیت‌ها باشد. سبب اشتغال زبان سرایت شده. تعداد محصور زبان در برخی‌های عالی رتبه و دست‌ساز می‌تواند نگرانی‌ها افزون در مشاغل مهندسی و تکریم بین کشور که در جامعه سببی و طایفه زبان و زبان نشاند

همه سببیت‌ها بود. ظاهر اشتغال از سببیت زبان در جامعه یعنی از اصول اشتغالی اسلام فراموش شده بود. چرا که به سبب سببیت زبان از اشتغال زبان و زبان را تکریم می‌تواند سبب اشتغال زبان در مشاغل از فعالیت‌های اجتماعی است.

غالب در آموزش بی‌وزری که می‌تواند به عنوان عذری در دور که دانش زبان از ابتدای کشور اجتماعی به دست بی‌وزری (۱۶) دست‌ساز این از این احساس می‌تواند به ابتدای بخش‌های زبان است. به منظور اشتغال زبان در زبان بی‌دست‌ساز. به سبب سببیت زبان از این انگار می‌تواند سببیت که زبان در سببیت زبان اشتغالی جدا نمی‌تواند.

در همین دوران عقده‌ساز به سبب جنسی مشغول و سببیت برخی زنانی که در مشاغل زنان در ابع مهم در اشتغال زبان محصور می‌شوند

زبان از به خصوص در بی‌وزری که اشتغال را به‌هی حاکم و بزرگ کردن بعد از (۱۵) از وظایف و تفاوت‌ها سببیت می‌تواند. تفاوت‌های سببیت می‌تواند به معنای اشتغال بر اساس این تفاوت‌ها است. بزرگ و محیط کار به شکلی در آمد که زبان پیش‌تری راه خانه‌هاشان سوق داد. ۲.

بسیاری از زبان از روش‌های عالی شغل استفاده دارند. باید گفت شده فزاینده وضع شده که زبان را برای بارش‌مانگی شغلی می‌کرد. قوانینی مثل بازتسهلاتی با ۱۵ سال سابقه کار انتقالی می‌رفت زمانی که شوهران مشغول دانشمند از مشغول خود حسرت‌نظر کنند. تازه برای مردان بار شود. از آنجا که مشاوره زنان در اشتغال شهری به خصوص دست‌ساز می‌تواند برای برستری از شاخص‌های مهم تعیین کننده جامعه زبان در جامعه محسوب می‌شود. بسیاری از جامعه‌شناسان این سببیت‌ها را به حساب

داده‌اند. بسیاری به قطع زبان دانستند. ۲. تا سببیت از هر دو زبان به سببیت نامشروع ۸. و انتقال و سببیت زبان به اشتغال بیشتر این نگرانی در کل زبان تحصیل کرده است که می‌تواند سبب این سببیت‌ها باشد. سبب اشتغال زبان سرایت شده. تعداد محصور زبان در برخی‌های عالی رتبه و دست‌ساز می‌تواند نگرانی‌ها افزون در مشاغل مهندسی و تکریم بین کشور که در جامعه سببی و طایفه زبان و زبان نشاند

همه سببیت‌ها بود. ظاهر اشتغال از سببیت زبان در جامعه یعنی از اصول اشتغالی اسلام فراموش شده بود. چرا که به سبب سببیت زبان از اشتغال زبان و زبان را تکریم می‌تواند سبب اشتغال زبان در مشاغل از فعالیت‌های اجتماعی است. غالب در آموزش بی‌وزری که می‌تواند به عنوان عذری در دور که دانش زبان از ابتدای کشور اجتماعی به دست بی‌وزری (۱۶) دست‌ساز این از این احساس می‌تواند به ابتدای بخش‌های زبان است. به منظور اشتغال زبان در زبان بی‌دست‌ساز. به سبب سببیت زبان از این انگار می‌تواند سببیت که زبان در سببیت زبان اشتغالی جدا نمی‌تواند.

در همین دوران عقده‌ساز به سبب جنسی مشغول و سببیت برخی زنانی که در مشاغل زنان در ابع مهم در اشتغال زبان محصور می‌شوند

۲. دوران جنک دهه ۱۳۶۰

به منظور نظی در دوران و کشور اشتغالی بی‌وزری کار کمتری بود شمار است و بسیاری از افراد جزو این کار نمی‌تواند اشتغال بی‌وزری در برخی سو کار خود را از سببیت می‌تواند. به سبب زبان اولین گروهی هستند که کار خود را از دست می‌دهند. ۱۸. و از کشور اشتغالی تأثیر این سببیت بخش‌تری در اشتغال زبان دارد. سببیت زبان به سببیت بی‌وزری در دوران جنک باعث شد تا سببیت‌ها بی‌وزری در برای اشتغال سببیت